

– Az a tapasztalatom, hogy a polgárok még mindig nem látják tisztán, hogyan fest a városközi munkamegosztás; kérem, mondja el, melyik önkormányzati testülettel, városközi apparátussal és tisztségviselővel van napi munkakapcsolata?

– Az egészségügyi és szociális, valamint a közoktatási és közművelődési irodával; ezeknek a bizottsági megfelelői az oktatási és ifjúsági, a tudományos és felsőoktatási, a kulturális és közművelődési, az egészségügyi, a szociális, valamint a etnikai bizottság. A közgyűlés elé kerülő előterjesztéseket ezek készítik elő a hivatallal együtt, a jegyző pedig, pontosabban Szegeden a megbízott jegyző a törvényesség szempontjából ellenőrzi a közgyűlés elé kerülő dokumentumokat.

– Hol jön a képbe az alpolgármester?

– Információkat adok a bizottságoknak, illetve közvetlenül az irodákkal beszélem meg azokat az ügyeket, amelyekben nem szükséges közgyűlési döntés. Tudni kell, hogy az anyagi természetű ügyek mindig közgyűlés elé kerülnek. Ha például egy kiállítás megszervezéséhez bármilyen kevés anyagi segítséget nyújtunk, azt a közgyűlésnek kell jóváhagyni.

– Milyen információkat ad a bizottságoknak?

– Mindent, ami hozzám érkezik. Szinte egész nap jönnek hozzám a különféle intézmények képviselői és magánemberek, amit megtudok tőlük és amiben a hozzám tartozó irodák vagy bizottságok az illetékesek, azt tovább adom. És természetesen az egyebeket is, az alpolgármester-társamnak, vagy a polgármester úrnak, vagy a jegyzőnek, témák szerint. Hiszen nem tehetem meg, hogy azzal küldjek el valakit, bocsánat, ez nem az én asztalom. Az emberek sokszor valóban nem tudják, milyen ügygel kihez kell fordulni, sőt azt sem, hogy mi tartozik önkormányzati hatáskörbe és mi nem. Én tudom, tehát eligazítom őket.

– Nem az ügyfélszolgálat feladata lenne mindez?

– Még egyszer mondom, nem utasíthatok el senki hozzám fordulót. És ez nekem nem megterhelő, vagy inkább azt mondanám, egyszerűen csinálom.

– Eredje-e az eltelt egy év alatt, hogy a döntési jogkörre csekély, hogy keze-lába meg van kötve; hiszen az összes koncepcionális kérdés, minden döntés, amely a város szellemi, kulturális életében, vagy az egészségügyben meghatározó lehet – testületi hatáskörbe tartozik?

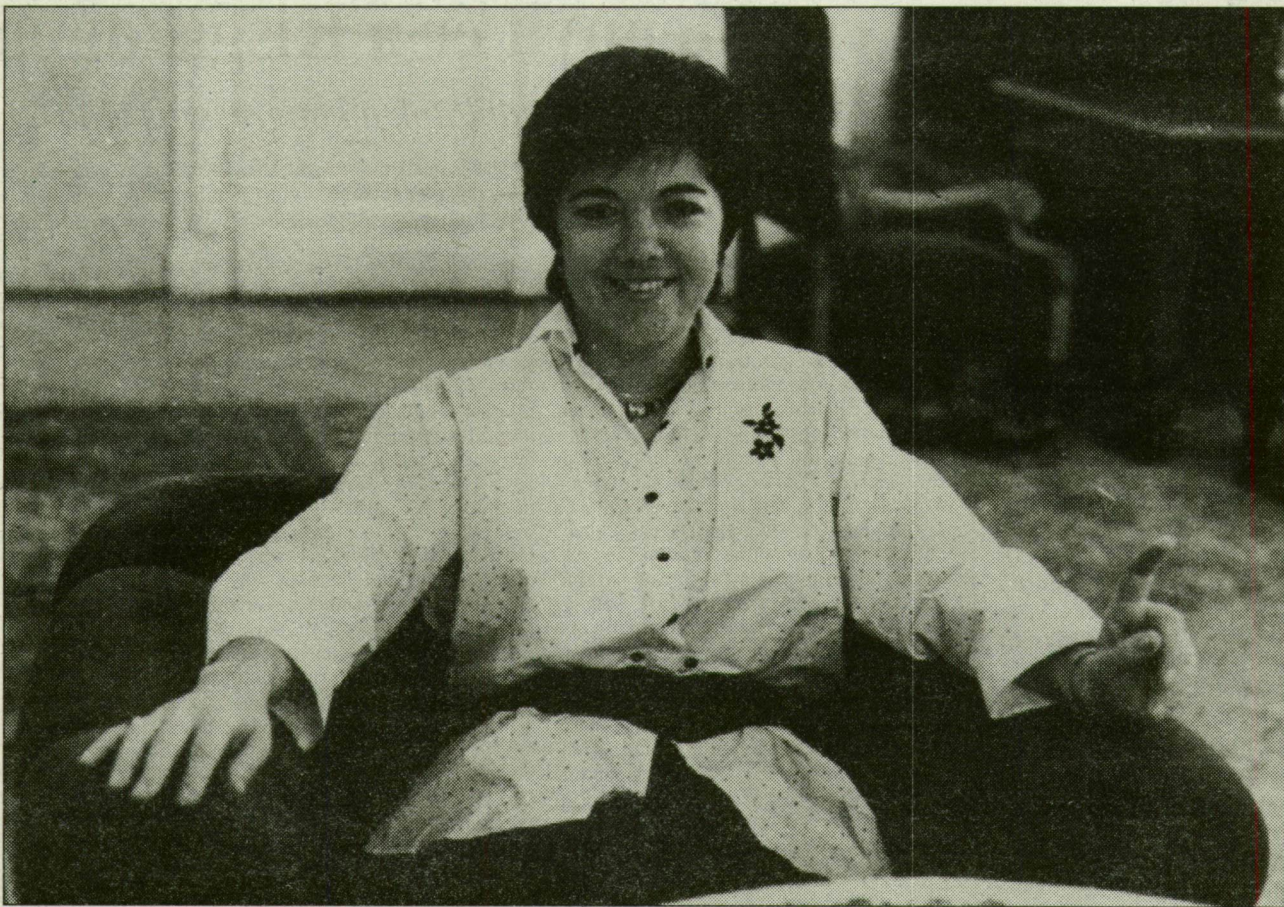
– Sokszor érzem, hogy jó lenne lerövidíteni azt a hosszú időt, ami valamilyen nyilvánvalóan jó ügyben a megoldásig, az intézkedésig eltelik. Ha meg vagyok győződve, hogy a megoldás mindenkinek jó, akkor sem intézkedhetek azonnal, végig kell járni a demokratikus döntéshozás állomásait, nehogy a fejemre olvassák, hogy az illetékes bizottságok, képviselők megkerülésével intézkedtem.

– Mondjon az egyéves praxisából egy példát: kitalált valamit, ami a demokratikus döntéshozatal állomásain végigfutott és úgy valósult meg, ahogy eredetileg akarta.

– Minden nap történik valami, amiben nekem is van egy kis részem... Ez mindennapos sikerélmény számomra. Például a közelmúltban... Az én ötletem volt, hogy – mivel a nemzetőrök szerettek volna egy megemlékezést – kapcsoljuk össze az ünnepi közgyűléssel az ő megemlékezésüket. Így is tartottuk meg a díszülésünket október 23-án.

– Mondjon néhány olyan információt, amelyeket a vezetői értekezleteken szokott megosztani vezetőtársával.

– Ezek természetesen városstratégiai kérdések, és nem olyasmi, hogy például engem kiállítás

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

„Mindennap van sikerélményem”

Dr. Ványai Évával beszélget Sulyok Erzsébet

Ezt a várost, Szegedet, egymásnak tökéletesen ellentmondó szlogenekkel szokás jellemezni.

Például: a Dél-Alföld szellemi, kulturális központja, nagy hagyományú iskolaváros; az alföldi por városa, provinciális, konzervatív, tohonya.

Az ellentétes előjelű jellemzők közös vonása, hogy egyként a szellemiségre irányuló figyelem nyilvánul meg bennük.

Valami igazsága tehát lehet annak a lokálpatriótának, aki váltig állítja: beszéljen bár erről a városról helybenlakó, vagy idegen, először a kultúra, a művészetek, a tudományok, az iskolák jutnak az eszébe. Szegeden reflektorfénybe kerül, aki a szellemi élet valamely irányítói posztját elfoglalja. Dr. Ványai Éva alpolgármester egy esztendeje tölti be ezt a kényes pozíciót.

Tudom róla, hiszen többször elmondta, hogy a napjai reggel fél nyolckor nyelvórákkal kezdődnek, s rendszerint késő este van, mire hazamehet.

Kérdés, mi az eredménye a sűrű tevékenységnek?

megnyitóra hívnak... Most például elmondom, hogy az iskolanővérek, akik visszakérik a zárdát, tehát a főiskola alsóvárosi épületét, tárgyalnak arról, hogy a Kálvária sugárúton, ahol a szakszervezeti könyvtár is üzemel, alkalmas volna az épület a kiköltöző tanszékek számára. Ehhez persze az kell, hogy a szakszervezet átadja a városnak. De mindenekelőtt, mielőtt bárkivel tárgyalnánk, vagy a bizottságok elé vinnénk az ügyet, nekünk négyünknek egyet kell érteni abban, hogy ha megkapjuk az épületet a szakszervezettől, lemondunk róla a főiskola javára. Ha nincs ebben egyetértés, akkor tovább kell keresni a megfelelő épületet. Ha van, akkor elkezdünk tárgyalni és az ügy egy későbbi fázisban az illetékes bizottságok elé kerül, elkészül az előterjesztés és végül dönt a közgyűlés.

– Valóban koncepcionális kérdés, hogy milyen lesz Szegeden az egyházi, a magán- és az állami iskolák aránya; megérkezett-e már a városházára az igényelt egyházi ingatlanok jóváhagyott listája?

– Még nem. De a két legsürgesebb dolog az iskolanővérek épülete és a Juhász Gyula utcai óvoda ügye, hiszen ebben az épületben a református egyház szeretne indulni a jövő tanévben.

– A pedagógusok egyik érdekvédelmi szervezetének az az álláspontja, hogy ha az egyházi intézmények ugyanolyan állami támogatással működnek, mint az állami iskolák, vagy óvodák, akkor nincs jogalap a tanárok, óvónők elbocsátására. Mi a véleménye?

– Nem számítok nagyobb problémákra, mert az egyházi intézmények ebből a városból verbuválják a tantestületeket, tehát megürülnek helyek azoknak, akik nem maradnak az egyházi intézményben. Egyszerű munkahelyváltásokról

lehet szó és nem munkanélküliségről.

– Térjünk vissza a vezetői értekezletekhez; miről beszél még?

– Együttműködési szerződéseket kötünk felsőoktatási intézményekkel, ez is stratégiai kérdés, amiben egyet kell értenünk.

– Olvastam egy ilyent, a konzervatívummal kötötték, az volt a benyomásom, eddig is létező kapcsolatok leírása. Vannak-e elképzelések az egyetemek és a város viszonyának tartalmi megújítására?

– Szerintem nem formálisak az együttműködési szerződések. A SZOTE-n például a betegellátás függ attól, milyen szerződést kötünk. Éppen hogy azt látom, most van egy örvendetes előrelépés, közeledik egymáshoz a város és az egyetem, az universitas. A város vezetői egymás után nyitják meg a tudományos konferenciákat, a közelmúltban a városháza dísztermében volt a SZOTE díszdoktor-avatója.

– Időnként úgy tűnik, hiába a hosszas és szakmai szempontokat követő előkészítés, a közgyűlés leszavazza az ön előterjesztéseit, nem fogadja el az önhöz tartozó bizottságok szakmai érveit. Mit érzett, amikor féltéves munkájuk végeredményét, a színházról szóló előterjesztést a saját frakciója utasította el?

– Mindenki a saját lelkiismerete szerint szavaz, nincs más kötelezettség. A színház-ügyben volt egy Achilles-sarka a dolognak, a bizonytalan jövőbeni finanszírozás, illetve az, hogy nem tudunk kimutatni spórolást. Mind a kettő igaz. Mert az összevont intézmény nem olcsóbb, mint a két külön működő. Nyilván látványosabb és meggyőzőbb lehetett volna, ha azt mondom, hogy lám, ha összevonjuk a két színházat, akkor ennyi millióval kevesebbe kerül a városnak. De

erről szó sincs, sőt, a műhelybázis, amit meg kell építeni, 10 milliós nagyságrendű beruházás. Azt tudtuk, hogy jövőre a 90-es év, mint bázis év kiadásainak 60 százalékát az inflációval főlaborozva kapja a színház, de ez még a Parlamenten sem ment át. Erre azt mondták a képviselők, hogy hátha jobban járunk, ha a két intézmény továbbra is külön finanszírozásban működik.

– Kudarcnak tekinti az elutasítást?

– Egyáltalán nem. Meg vagyok győződve, hogy lakossági igény a színház jobbítása, ezért is kezdtünk el ezen dolgozni és a kezdeményezésünk a változtatásra országosan is egyedülálló, úttörő jellegű, a hibáival együtt elismeréssel beszéltek róla a szakemberek. Miért érezném kudarcnak?

– Milyennek látja a színház pillanatnyi helyzetét?

– Azt remélem, az új pályázatra jelentkezik valaki, aki megkapja majd a kétharmados többséget és akkor lesz egy új igazgató, aki tőlem teljesen függetlenül, a közönség megalégedésére irányítja a színházat. Az ő dolga lesz, hogy új szerződést köt-e Gregor Józseffel. Úgy gondolom, az érvényes szerződések viszont tiszteletben kell tartania, mivel nincs struktúraváltás és átszervezés címén nem lehet senkinek felmondani.

– Gyakran éri az a vád a kormányt, hogy fontos pozíciókba és főleg a tájékoztatás és a kulturális élet terepein a saját embereit ülteti. Vannak olyan vélekedések, hogy kicsiben ez történik Szegeden is. A kormánypárti képviselők szerették volna a saját jelöltjüket látni a városi televízió élén, s amikor ezt nem sikerült keresztülvinni, megakadályozták, hogy a másik jelölt kapja meg a pozíciót. Ez volt a másik eset, amikor az önhöz tartozó szakmai bizottság álláspontját nem

fogadta el a frakciója. Ez sem kudarc?

– Ez aztán végképp nem, hiszen a bizottságban nem tévés szakemberek ülnek, tehát nem lehet azt mondani, hogy szakmai véleményt tudtak alkotni. Éppen ezért kérte a konzervatív frakció vezetője, hogy az új pályázatot egy független és valóban szakmai bizottság bírálja el.

– Amelynek mindjárt az elnöke is javaslatot tett, nem kis derűtlenséget kelte a közgyűlésben, hiszen Chrudinák Alajost javasolta, aki kétségtelenül tévés...

– A frakciók tesznek majd javaslatot arra, kik legyenek ebben a bizottságban.

– Ugyancsak döntően konzervatív szavazatokkal elutasította a közgyűlés a kulturális bizottság javaslatát a Bartók Művelődési Központ igazgatójának kinevezése ügyében.

– Én nem látok ebben semmiféle tendenciát. Már több tucat személyi kérdésben döntöttünk, az egészségügyben sikerült betölteni minden fontos pozíciót, iskolaigazgatókat neveztünk ki, az ifjúsági ház igazgatására minden jel szerint megtaláltuk a megfelelő embert, miért ezt a három esetet kell emlegetni?

– Mert arra mutatnak, hogy a szakmai érveket legyőzik a pártpolitikai érdekek. Ha nem sikerül a konzervatív frakció jelöltjét bejutatni, új pályázat kiírására születik javaslat, az intézmények meg gazdátlanul, bizonytalanságban maradnak hosszabb időre és ez kárt okoz. Vagy nem?

– A pályázat ennek a kornak a tendenciája. Ha pályázat útján töltene be egy funkciót, az támadhatatlan. De ellenkező példám is van: mindent elkövettem, hogy a szabadtéri igazgatói posztját ne pályázat útján töltsük be, mert van alkalmas jelölt, aki már bizonyított.

(Nikolényi István S. E.) Ezt akkor a liberális oldalról támadták, mondván, pályáztatni kell. Nem lehet tehát a konzervatív frakció bűnének felróni, ha pályáztatni akar. A demokrácia ezzel jár, türelemmel ki kell várni, amíg mindenhova megtaláljuk az alkalmas embert.

– Egyszer véletlenül meghallottam két kollégám beszélgetését itt a városháza folyosóján; az egyik pesti tudóstól azt kérdezte a helybéli kollégától, hogy milyen az alpolgármesternő? Azt a választ kapta, hogy mosolygós. Mit szólna ehhez a jellemzéshez?

– Talán nem mondanám ezt jellemzésnek, mint jelző, rám nézve hízelgő. Én valóban jókedvűen megyek haza minden nap, akármilyen fáradt vagyok, akármilyen zsúfolt napom volt. Mert mindennap van sikerélményem. A dolgok már ezer szálon futnak és valami kis részeredményt, aminek örülni tudok, mindig fel tudok mutatni. Egyébként azok a szép célok életnek, amelyek közül ha csak egy is megvalósul, már nem hiába voltam alpolgármester. Itt van például a szabadtéri nézőtere: olyan horderejű vállalkozás megszabáditani tőle Közép-Európa legszebb terét, hogy talán egy szakember, aki az összes nehézséget előre látja, meglehet, visszariadna. Én viszont csak azt tudom, milyen régi vágya a szegedieknek, hogy eltűnjön onnan a csúnya vasszerkezet, tehát hozzáfogok, és ha kell, araszolva, de megcsináljuk.

– Szóval nem az az alkat, aki azt mondaná, hogy az e célra létrehozott alapítvány pénzt, a szabadtéri irodának bérleti díját ezt az életben sem lehet megcsinálni...

– Nem. Én örültem és sikerként könyveltem el, hogy megtettük az első lépést, az alapítvány már megvan. Valószínűleg született optimista vagyok.

– Az aprómunkát kevésbé tudják nyomonkövetni a városlakók, viszont kulturális, művészeti rendezvényeken, vendéglátások idején, vagyis reprezentatív alkalmakkor látják önt, s talán ezért mondják, hogy „reprezentál”. Szóba került ez a polgármester úrral készült interjúban is. Megsértődött?

– A munkám részének tekintem az ilyenfajta reprezentálást. Kötelességem ott lenni a lehető legtöbb kulturális rendezvényen, hiszen így ismerhetem meg az egyes területek gondját-baját. Vagyis nem sértődtem meg, mert úgy gondolom, én akkor is dolgozom, amikor reprezentálok.

– Kér-e, vagy elfogad-e tanácsokat a frakciójától?

– A frakcióüléseken a konkrét előterjesztésekről beszélünk. Az én területem annyira speciális, hogy tanácsokat inkább a szakemberektől várok és kapok is. A javaslatomra létrehoztuk a Zenei Kollégiumot, amelyben szakemberekkel azon dolgozunk, hogy megőrizzük és fejlesszük a város gazdag zenei életét, értékeit. A polgármester tanácsadó testületének tagjaitól városszépítési kérdésekben, utcanév-változtatásokban, szobrok kihelyezése ügyében kértem és kaptam számos hasznos tanácsot. A Dugonics Társaságban tájékozott helytörténészek vannak, szívesen segítenek. Az oktatási bizottság nemrégiben hívott életre egy oktatási fórumot, hogy szélesebb körből szerezhessünk információkat oktatási ügyekben is.

– A város vezetői között egyedül képviseli a gyengébb nemet, s a vezetőkről mindig pletykálnak, kivált a nőkről. Hogyan túri?

– Köszönöm, jól. Ha visszahallom, azt szoktam mondani, legalább ennyi szórakozásom van. Mulatok a pletykákon, és jobb kedvvel dolgozom tovább.